

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุตรธานี จำกัด
จังหวัดอุตรธานี

ชื่อผู้เขียน นายอภิชาติ รัตน์โกเมศ

วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาดัตติ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2528

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาเรื่องนี้ คือ เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานและการให้บริการในด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุตรธานี จำกัด ว่าสามารถช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน และให้การสนับสนุนส่งเสริมฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกได้มากน้อยเพียงใด และเพื่อศึกษาถึงความแตกต่างกันในเรื่องต่าง ๆ ของสมาชิกตลอดจนปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อไปในอนาคต

ในการศึกษาเรื่องนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุตรธานี จำกัด รายงานสถิติการเงิน และจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) สมาชิกจำนวน 400 คน ที่ให้คำตอบตามแบบสอบถาม รวมทั้งการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าต่าง ๆ เช่น ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าไคสแควร์ (Chi-square) อัตราส่วนทางการเงิน (Financial ratio) การวิเคราะห์แบบพหุคูณถอย (Multiple regression) และการถดถอยอย่างง่าย (Simple regression)

จากการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยใช้อัตราส่วนต่าง ๆ ทางด้านการเงินได้พบว่า สหกรณ์แห่งนี้มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และอยู่ในระดับที่น่าพอใจยิ่งด้วยมีค่าของอัตราส่วนต่าง ๆ ทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้กำหนดไว้ และเมื่อนำเอาอัตราส่วนต่าง ๆ ดังกล่าวไปทดสอบโดยใช้วิธีการถดถอยอย่างง่าย (Simple

regression) ได้พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน และอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ จะมีความสัมพันธ์กันกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลอื่นนอกเหนือจากด้านการเงิน สามารถสรุปผลได้ ดังนี้ คือ

สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑนครธานี จำกัด ร้อยละ 58 มีรายได้ไม่พอใช้จ่าย เป็นผลให้มีความต้องการในการขอกู้เงินสูง ในขณะที่สหกรณ์สามารถให้กู้ได้ประมาณร้อยละ 30 ของความต้องการกู้ยืมเหตุผล การให้บริการด้านเงินกู้จึงเป็นปัญหาอย่างมากของสหกรณ์ และในเรื่องความแตกต่างของสมาชิกนั้น ได้พบว่าสมาชิกที่มีอายุ และระยะเวลาของการเป็นสมาชิกต่างกัน จะไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ ความภาคภูมิใจ ความศรัทธา และทัศนคติต่อสหกรณ์ แต่จะมีความแตกต่างกันในเรื่องของการให้ความร่วมมือแก่สหกรณ์ ซึ่งเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อการทำงานอย่างยิ่ง

สมาชิกส่วนใหญ่มีความพึงพอใจและให้ความไว้วางใจในการบริหารงาน โดยคณะกรรมการดำเนินงานและผู้จัดการ ด้วยเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ และความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับธุรกิจได้ดี แต่มีบางเรื่องที่สมาชิกต้องการให้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น เป็นต้นว่า การประชาสัมพันธ์ ระบบการฝากและถอนเงิน การให้บริการของเจ้าหน้าที่ การประชุมสามัญประจำปี และการใช้ทุนสาธารณประโยชน์

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ และไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมในระบบงานของสหกรณ์มาก่อน แต่ก็พอมีความรู้ ความสามารถ ซึ่งได้มาจากการปฏิบัติงานเป็นเวลานาน สมาชิกต้องการให้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับการให้บริการ การอำนวยความสะดวก ตลอดจนการจัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้ารับการศึกษอบรม เพื่อพัฒนางานของสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์แห่งนี้ สามารถประมวลได้ คือ

1. การขาดแคลนทุนดำเนินการ
2. การขาดประสิทธิภาพในการบริหารงาน และการจัดการอันเนื่องมาจากระเบียบและ

ข้อบังคับของสหกรณ์

3. การขาดความสนใจและการให้ความร่วมมือของสมาชิก
4. การขาดการประชาสัมพันธ์

จากปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานดังกล่าว จึงใคร่ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาางานของสหกรณ์ไว้ ดังนี้

สหกรณ์ควรมีการระดมเงินทุนในหลายรูปแบบ เป็นต้นว่า การขยายทุนเรือนหุ้น การปรับปรุงระเบียบและวิธีการรับฝากเงิน การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ในส่วนของการดำเนินงานควรใช้หลักประสิทธิภาพ คือ ดำเนินธุรกิจทุกชั้นตอนอย่างมีเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งให้การศึกษอบรมแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คณะกรรมการตลอดจนสมาชิกให้เข้าใจถึงหลักวิธีการและเป้าหมายที่แท้จริงของสหกรณ์ ส่วนในเรื่องของการประชาสัมพันธ์สหกรณ์ควรดำเนินการ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในหลายรูปแบบ โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกได้รับข่าวสารอย่างทั่วถึงเป็นประจำ สำคัญ

Thesis Title The Evaluation of the Operation of Udon Thani
Teacher Savings Cooperative Limited, Changwat
Udon Thani.

Name Mr. Apichit Ruttanagomed

Thesis For Master of Economics
Chiang Mai University 1985

Abstract

The purpose of this research is to evaluate the operation of Udon Thani Teacher Savings Cooperative Limited, and whether it has helped members and supported their standard of living or not. Also to study the members' different attitudes and the factors that caused some problems in management, including suggestions for improving the Cooperative in the future.

Data were drawn from the reports of the Cooperative's annual conferences, financial reports, and a stratified sample of 400 members' responses. The data were analysed by using percentages, arithmetic means, Chi-square, financial ratio, Multiple regression and simple regression.

Findings of the evaluation of the operation by using financial ratio are as follows. First, operation of the Savings Cooperative's management is satisfactory, the financial ratios are in general better than the acceptable rates set by the Department of Co-operative Auditing. Second, when the financial ratios were tested by the simple

regression method, the ratio of return on assets, the return on equity and the expenses/income ratio were found to be correlated with the achievement of the Savings Cooperative.

Besides financial aspects, analyses of other information can be summarized as follows.

Approximately 58 percent of the Savings Cooperative members do not have enough income for their expenses, so they request loans from the Savings Cooperative. However, it can offer only 30 percent of the money the members demand. Therefore, loan service is the main problem. On the differences between the members it was found that age of members and length of membership do not cause a difference in terms of general knowledge, loyalty, beliefs, and attitudes toward the Cooperative. On the other hand, these factors affect the members' cooperation with the Cooperative, which in turn greatly affects the process of management.

Most of the members are satisfied and allow the committee and the manager freedom in administration, for they are experienced in business management. Members feel the administration should develop its strategy in the following areas : public relations, deposit and withdrawal system, the services provide by staff, annual conferences, and donation fund.

Most staff members are less qualified and not trained to work in the Cooperatives, but as having learned from their long-term work experience. Services and Convenience should be improved, and the staff should be put into a training programme to develop the process of managing the Cooperative.

Problems in managing the Cooperative :

1. Lack of capital.
2. Lack of efficient management and administration according to the Cooperatives' principles.
3. Lack of members' interest and cooperation.
4. Lack of publicity.

Based on the above problems and obstacles in management, suggestions for developing the Cooperative are as follows.

The fund raising campaign should be started in various ways, such as increasing capital improving the deposit and withdrawal process, and changing the lending rates. The efficiency of the management process should be increased, so that each step in operations is purposeful and efficient. The staff and the committee, including the members, should be trained to understand the real principles, management, and purpose of the Cooperative. The Cooperative should undertake public relations in various ways to assure communication with all members.

กิติกรรมประกาศ

ในการศึกษาค้นคว้าและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้เขียนได้รับความอนุเคราะห์ และช่วยเหลือจากบุคคลและหน่วยราชการหลายแห่ง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.คณิต เศรษฐเสถียร ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ฤทธิ ศิริมาตย์ ดร.สังคม สุวรรณรัตน์ กรรมการ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ลือชัย จุลาสัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ พร้อมคำแนะนำที่เป็นประโยชน์และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณเพื่อนครู อาจารย์ทุกท่าน ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์จังหวัด สมาชิกสหกรณ์ตลอดจน เจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการปฏิบัติงานและตอบแบบสอบถามรวมทั้งการให้ ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ขอขอบคุณอาจารย์มนพ ลือซาร์ศรีมี และคุณลาวัลย์ กาญจนภฤต ที่ให้ความช่วยเหลือและให้บริการในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ และหลาน ๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจเสมอมาจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยดี

ผู้เขียนจึงขอขอบคุณบุคคลและหน่วยราชการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ความดีของวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบแด่คุณพ่อคุณแม่และครูอาจารย์ ผู้ซึ่งได้ล่วงลับไปแล้ว ส่วนความผิดพลาดและ ขอบกพรองอันพึงมีปรากฏในวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนขอนอมนับไว้แต่เพียงผู้เดียว

อภิชาติ รัตน์โกเมศ

กันยายน 2528

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved